

58/2012. (IX. 20.) MÖK határozat

A Veszprém Megyei Önkormányzat megtárgyalta „Az Országos Fejlesztési koncepció és az Országos Területfejlesztési koncepció megalapozása stratégiai vitaanyag véleményezése” tárgyú előterjesztést és a stratégiai vitaanyagáról az alábbi véleményt alakította ki:

1. Veszprém megye és Veszprém MJV pozicionálása

A Területpolitikai irányok és teendők fejezet térszerkezeti részei (136. oldali, 146. oldali, 152. oldali ábrák) mutatják be az ország térszerkezetét, egy Budapest körüli gyűrűs vonzaskörzettel, dinamikusan fejlődő városokkal, (belső városgyűrű) és a nemzeti jelentőségű funkcionális nagyvárosi gyűrűvel. Veszprém MJV és Veszprém megye térszerkezeti pozíciója gyenge. Budapest hatása már nem érvényesül, (belső városgyűrű) és Győr funkcionális nagyváros elérhetősége, vonzása csak a megye északi részén működik. A megye kívül esik a sugaras autópálya hálózatról is. Ezen az adottságon csak a közlekedési hálózati fejlesztéssel, ezzel együtt a közösségi közlekedés fejlesztésével lehet javítani. Létfontosságú a megye számára a kelet-nyugati irányú gyorsforgalmi úti és vasúti fejlesztés, (136. oldali ábra közlekedési és nemzetközi térszerkezet) melynek sok éves elmaradása a megye gazdasági teljesítő képességet is visszaveti.

2. Mélyülő területi különbségek

(A területfejlesztés kiemelt feladata a területi egyenlőtlenségek csökkentése)

A stratégiai vitaanyag megállapítja, hogy a területi társadalmi gazdasági egyenlőtlenségek az elmúlt két évtizedben elmélyültek. Ez a jelenség megyénket is érinti, a 76. oldalon bemutatott ábrán (társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott települések) is láthatóak azok a térségek, melyekben a folyamat koncentrálódik. A jellemzően aprófalvas területeken megfigyelhető az alacsony foglalkoztatottság, az elvándorlás, az elöregedés együttes hatása. A vitaanyag megállapítja, hogy ezek a területek jellemzően városhiányos, valamilyen szempontból perifériális, rossz elérhetőségű térségek. A folyamat öngerjesztő, ezért rendkívül fontos, hogy az OFTK kiemelten foglalkozzon azzal, hogyan lehet megfékezni. A vitaanyag megállapítja, hogy az elmaradott térségek az uniós forrásokat sokkal kisebb mértékben tudták igénybe venni, mint más térségek. A koncepció és a programozás szintjén végig kell vezetni azokat a célokat, eszközöket és forrásokat, melyek az elmaradott térségek felzárkóztatását támogatják.

3. Rozsdaövezetek

Az egykori ipari övezetek sokrétű problémákkal terheltek. Társadalmi, gazdasági, környezeti terheket viselnek, alacsony a foglalkoztatottság, felhagyott ipartelepek, tájsebek jellemzik környezetüket. Veszprém megyében Ajka, Várpalota, Dúdar, Balatonfűzfő települések és térségük (de az országban számos település) kisebb-nagyobb mértékben, de a mai napig sem tudták ipari múltjukból eredő strukturális válságukat túllépni. Ezeken a településeken a barnamezős beruházások, az integrált szociális városrehabilitációs programok, a környezeti károkat mentesítő beavatkozások igen fontosak a jövőben is.

4. A területi fejlesztések alapegységei a jövőben a városok és vonzaskörzetük együttesei, a várostérségek lesznek

Az újszerű területi tervezést, programozást és forrásfelhasználást jelentő város és térsége alapegység a területi fejlesztésben újszerű gondolkodást, intézményi felkészültséget igényel.

A város és térsége program szintű tervezésével a területi tervezésnek egy új szintje jön létre. A várostérségek lehatárolásában és az integrált területi fejlesztések programozásában a vitaanyag a megyei önkormányzatok számára koordinációs feladatot jelöl ki. Már a város és környéke lehatárolás sem egyszerű feladat. Nehéz megítélni, hogy a térségi együttműködés milyen mértékben tud egy meghatározott területet lefedni, egy-egy város és térsége hogyan képes együttműködni. Csak azok a várostérségek tudnak sikeresek lenni, ahol sikerül azonosítani a térségi együttműködés területeit. Fennáll annak a veszélye, hogy éppen a periferiális (városhiányos) térségek kerülnek hátrányba, ahol az uniós forrásfelhasználás amúgy is alacsonyabb mértékű volt az elmúlt időszakban.

5. Az országos és a megyei koncepció összehangolása

A Veszprém megyei önkormányzat megkezdte a megyei területfejlesztési koncepció kidolgozását. Az OFTK és a megyei területfejlesztési programok kidolgozásának és elfogadásának párhuzamos folyamata - figyelembe véve a területi tervezés hierarchiáját - lehetőséget ad az országos és a megyei dokumentumok összehangolására. A megyei oldalak között a Veszprém Megyei Önkormányzat Közgyűlése által javasolt változat szerepel, ennek kisebb mértékű módosítása az OFTK további véleményezési fázisában elképzelhető, amennyiben a készülő megyei területfejlesztési koncepció eredménye ezt indokoltá teszi.

A közgyűlés az OTFK megalapozása stratégiai vitaanyag helyzetértékelésével és megállapításaival, célkitűzéseivel egyetért. A stratégiai vitaanyag teljes körű, feltétel nélkül alkalmas az egyeztetésre, és az OTFK megalapozására.

A közgyűlés felkéri a megyei közgyűlés elnökét, hogy a határozatot küldje meg a Nemzetgazdasági Minisztérium Tervezéskoordinációért Felelős Államtitkára részére.

Határidő: 2012. szeptember 25.

Felelős: Lasztovicza Jenő, a megyei közgyűlés elnöke